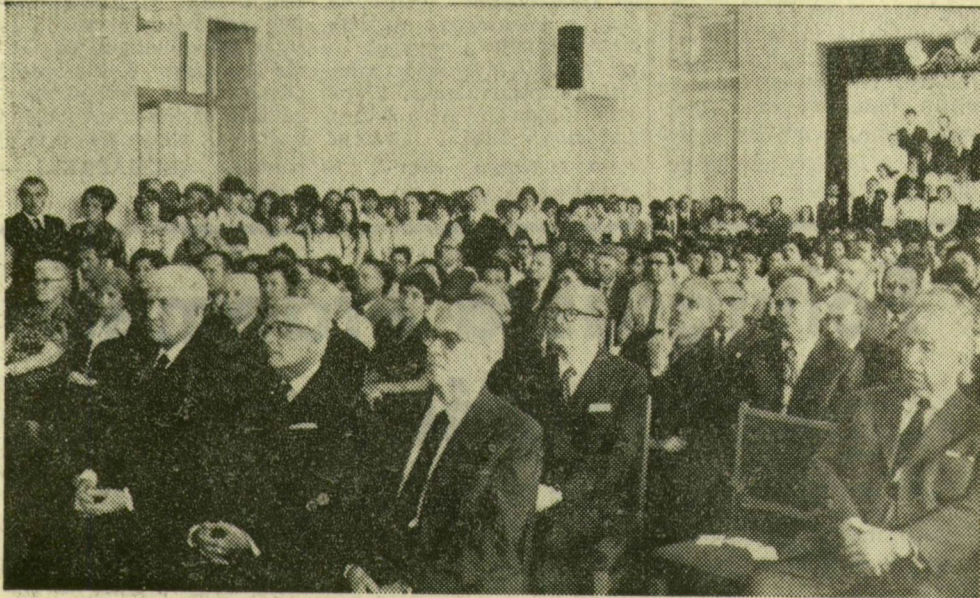


Tanévnyitó a József Attila Tudományegyetemen



Acs S. Sándor felvétele

Előterben az aranydiplomások a tudományegyetemi tanévnyitón

Tegnap délelőtt az aulában kezdődött a tanévnyitó ünnepség, amelyen ott volt Vajda György, a megyei párt-vezetőség elnöke, a megyei párt-vezetőség tagja, Deák Béla, a városi pártbizottság titkára, dr. Bozó Sándor, a megyei, dr. Csikó Ferenc, a városi tanács vb. titkára, Molnár Jánosné, az Oktatási Minisztérium főelőadója, valamint a társadalmi és tömegszervezetek képviselői.

Dr. Rác János rektorhelyettes tanévnyitó ünnepi beszédében értékelte az elmúlt oktatási év eredményeit, és ismertette a tanév feladatait. Kiemelte, hogy a korábban elkészült nevelési programok tervszerűbbé váltak az egyetemi nevelői tevékenységben. Az oktatás korszerűsítése érdekében már tavaly nagyobb mértékben alkalmazták a modern oktatástechnikai eszközöket; ebben az évben minisztériumi támogatással zárt láncú tévérendszert alakítottak ki a jogi, oktatástechnikai laboratóriumot és audiovizuális tantermet a bölcsész- és a természettudományi karon. Előkészítik két új szak bevezetését: a következő tanévtől három éves fordító- és négy éves tolmácsolás indul.

Dr. Rác János elmondta a tanévnyitón: az egyetem vezető testületében személyi változás nem történt. Újra-választással további három évre meghosszabbodott dr. Csukás István bölcsészkar dékán, dr. Veczko József bölcsészkar dékánhelyettes, valamint a természettudományi karon dr. Sirokmáné dr. Köves Erzsébet dékánhelyettesi megbízatása. Eredményes munkájuk elismerésül dr. Bartók Mihály, dr. Berháth Gábor és dr. Gécsy Ferenc egyetemi tanári, 16-an pedig docensi kinevezésben részesültek. A minisztérium a jogtudományi karon egy egyetemi tanári és két docensi címet, a bölcsészkaron két egyetemi tanári és két docensi címet, a természettudományi karon pedig három egyetemi tanári és három egyetemi docensi címet adományozott. Oktató-nevelői tudományos munkájuk, valamint társadalmi tevékenységük elismerésül a Munka Erdemrend ezüst fokozatával tüntették ki dr. Veres József és dr. Güde Ferenc tanszékvezető docenseket. Az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója kitüntetésben kilencen, miniszteri dicséretben hatan részesültek, négyen Kiváló Dolgozó, négyen pedig a Szocialista Kultúráért kitüntetés kaptak.

Az elmúlt tanévben 346-an fejezték be tanulmányaikat a nappali tagozaton, 162-en a levelezőn és 24-en az estin. A nappali tagozatra felvették 415 hallgatót, a levelezőre 259-et, az esti tagozaton pedig 77-en kezdik meg most tanulmányaikat. Az új tanévben összesen 3706-an tanulnak a tudományegyetemen.

Az elmúlt tanévben 346-an fejezték be tanulmányaikat a nappali tagozaton, 162-en a levelezőn és 24-en az estin. A nappali tagozatra felvették 415 hallgatót, a levelezőre 259-et, az esti tagozaton pedig 77-en kezdik meg most tanulmányaikat. Az új tanévben összesen 3706-an tanulnak a tudományegyetemen.

Bankküldöttségünk az USA-ban

Timár Mátyásnak, a Magyar Nemzeti Bank elnöke vezetésével vasárnap delegáció utazott az Amerikai Egyesült Államokba. Nemzeti Bank képviselői tárgyalásokat folytatnak a központi bankban, a pénzügyminisztériumban, a külügyminisztériumban, s találkoznak a legnagyobb kereskedelmi bankok vezetőivel. A delegáció New York-i tartózkodása során Timár Mátyás megnyitja a Magyar Nemzeti Bank képviselői irodáját, amelynek az a rendeltetése, hogy elősegítse a két ország bankjai közötti kapcsolatok bővítését.

nulnak a tudományegyetemen. Az oktatási miniszter a jogi kar tíz, a bölcsészkar 11 és a természettudományi kar 11 hallgatóját részesítette Népkiutazás Tanulmányi Ösztöndíjban.

Az egyetem új hallgatóinak köszöntése után az 50-65 évvel ezelőtt végzeteknek vas-, illetve aranydiplomákat adott át dr. Kovács István, az állam- és jogtudományi kar dékánja. Vasdiplomát kapott dr. Sárkány Lajos; aranydiplomája átvételére személyesen is megjelent dr. Gárdon László és dr. Török István.

S. E.

Kevesebb az álbeteg

Csökken a táppénzesek állománya

Mérték-e céljukat a táppénzes fegyelem szilárdítására 1976-ban hozott kormányintézkedések? Erre a kérdésre ad választ a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságán most elkészült értékelés.

A felmérések, statisztikák szerint az intézkedések hatására a táppénzfronton kedvező tendenciák alakultak ki. Többféle intézkedéssel jobb lehetőségeket teremtettek az orvosoknak a betegek alaposabb kivizsgálására, a tünetek feltárására. A receptírás igen jelentős része alól felszabadított orvosok több időt fordíthatnak betegek kivizsgálására, gyógyítására, és jobban gondoskodhatnak arról is, hogy az arra rászorulókat mentesüljenek a munkától, de a betegállomány lehetőségével ne élhessenek vissza a dologkerülők. Eredményesnek bizonyult az a törekvés is, hogy minél több üzemszervező kapjon jogot táppénzes állományba vételre, mivel ezek az orvosok ismerik legjobban betegeiket, a helyi körülményeket, s így a legréalisanban ítélik meg a hozzájuk forduló helyzetét. Megerősítették a felülvizsgáló orvosok hálózatát is, ezzel lényegesen javítva az ellenőrzést. Az alaposabb vizsgálatok és a fokozott ellenőrzés eredménye, hogy az 1975. évi 6,1-ről tavaly 5,7 százalékra csökkent a táppénzesek aránya, s megközelítően ugyanez a folyamat tapasztalható, ha az első félév statisztikáját hasonlítjuk össze. 1975. első felében a dolgozóknak 6,3, 1977. első hat hónapjában pedig 5,8 százaléka volt táppénzes állományban. E néhány tized százalékos csökkenésnek is nagy a jelentősége, mert egyetlen tized százalékos táppénzes állomány 4200 ember munkából való kiválását jelenti. Az 1975. első fele óta elért 0,5 százalékos csökkenés tehát azt fejezi ki, hogy az idei első félévben 21 ezerrel kevesebb volt a beteg vagy álbeteg, mint két évvel ezelőtt, ennyivel több embert vonhattak be a termelőmunkába.

Ebben most már nemcsak azért érdekeltek a vállalatok, mert a betegállomány a termelést akadályozza, hanem az is fokozott figyelemre ösztönzi a gazdasági vezetőket, hogy ez év január elseje óta a vállalati nyereségből kell fizetni a 3 napnál nem hosszabb időre járó táppénzt.

NSZEP-küldöttség Budapesten

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására hétfőn Budapestre érkezett a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának pártmunkásküldöttsége, Günter Ehrensbergerrel, a Központi Bizottság póttagjával, a terv- és pénzügyi osztály vezetőjével az élen.

Költségvetési üzem Mórahalmon

Közös költségvetési üzem hozott létre a járás déli részén fekvő kilenc község, Ásotthalom, Bordány, Domaszék, Röske, Ruzsa és Zákányszék községi tanácsa, valamint Pusztamérges, Ulles közös községi tanácsa a mórahalmi nagyközségi tanács vb felügyeletével és irányításával működteti a költségvetési üzem.

A közös intézmény létrehozásával a községek kezelésében levő épületek rendszeres karbantartása, felújítása célszerűbben oldható meg, és összehangoltabb lehet a kommunális feladatok ellátása is. A megyei tanács vb időszereinek tartotta a közös költségvetési üzem létrehozását, és megadta a kért támogatást is. Az üzem felszereléséhez szükséges gépekre, a folyamatok működtetésére 2 millió 900 ezer forint alaptőkét biztosítottak az alapító tanácsok, de ezen felül másfél millió forint segítséget nyújtott a megyei tanács vb is.

A gazdasági verseny szorításában

Érdekes kérdés került szóba a minap egy beszélgetésben, amelyet államigazgatási és vállalati szakemberek folytattak egymással a szocialista gazdasági integráció mindennapos gyakorlatáról. A kérdező azt feszegette: a szocialista piac, a nagy volumen, a több évre szóló szállítási szerződések vajon nem kényelmesebb-e el a vállalatokat, e kapcsolatok biztonsága nem hat-e a műszaki fejlődés, a termékmegújítás követelményével szemben?

A jelenlevő vállalatvezetők — a nehéziparból éppúgy, mint a gépiparból, kisüzemek és nagyvállalatok képviselői egyaránt — határozottan cáfolták, hogy e veszély reális lenne. És az érvek, amelyeket felhoztak, meggyőzték hallgatóikat arról, hogy nem „kötelező tiszteletkör”, amit mondanak, és nem is gondolják rejtgetésnek, palástolásnak, hanem maga a valóság. A mai valóság — ezt azért feltétel nélkül hozzá kell tenni, mert néhány évvel ezelőtt még valóban úgy festett a kép, ahogyan azt a kérdéssel szembe is érzékelték.

Az integráció, a nagyobb fokú gazdasági összefonódás kritikus szemléli rendszerint azt állítják, hogy az egymásközi kapcsolatok fokozása befelé forduláshoz, a külvilág kizárásához vezet. Nos, ezek a vállalati szakemberek éppen azt bizonyították, hogy a külvilág versenyé — a partner KGST-országok éppúgy, mint az integrációs szervezethez nem tartozóké — hajlítja őket abban az irányban, hogy ne üljenek ölbe tett kézzel egy-egy nagyobb megrendelés birtokában, hanem tudatosan készüljenek arra, hogy legközelebb is megszerezhessék azt. És az sem mindegy, hogy a már érvényes szerződéseknek milyen színvonalon tesznek eleget. Amióta a KGST-ben új árkerpészi elv, az úgynevezett csúszó árbázis rendszere érvényesül — az árakat többé nem egy-egy tervidőszakra rögzítik, hanem évről évre korrigálják — megnőtt a minőségi tényezők, a termelékenység mutatók szerepe is. Hiszen csak azért a termékért kérhetnek többet, amely valóban különb annál, amit az előző években gyártottak.

A vállalatok szeretik, ha kapacitásuk jó részét a KGST-partnerek kötik le. Néha túlságosan is... Ez nagyfokú biztonságot jelent számukra középtávú terveik elkészítésében, a várható árbevételük kalkulálásában és számos más területen. Ezért azután sokszor kevesebb érdeklődéssel fordulnak a hazai megrendelők és még kevésbé a KGST-n kívüli piac felé. Ez viszont már nem szerencsés, legalább két okból sem. Az egyik: nem biztos, hogy ami jó a vállalatnak, az minden esetben hasznos a népgazdaságnak is. A szocialista exportnak — különösen a gép- és könnyűiparban — rendszerint jelentős tőkés importvonzata van, és ma még csak kevesen vállalkoznak arra, hogy az ehhez szükséges devizát maguk kitermeljék. Márpedig a jelenlegi tervidőszakban, amikor a népgazdaság külső és belső egyensúlyának helyreállítása az egyik központi feladat, erre is tekintettel kell lenni. A másik: nem mindegyik partnerország tudja olyan mértékben növelni szállítási számunkra, mint amilyen mértékben a magyar vállalatok elégenek ki az ő keresletüket. Gyakran ez a háttér annak, hogy egy vállalat arra panaszkodik, hogy egyik vagy másik főhatóság nem támogatja exportnövelési elképzeléseit.

Ezért is és a nemzetközi méretű munkamegosztás tendenciát figyelembe véve is szerencsésebb, messzebbre mutató, ha vállalatunk a késztermékek exportjára mindenáron való erőltetése helyett több figyelmet szentelnek a szakosításnak, a kooperációnak, a részegység- és alkatrészgyártásnak. Vagyis olyan viszonyok kialakításának, amikor két vagy több ország vállalatai megosztják egymás között a fejlesztés és a termelés terheit és egyben biztosítják egymás szállításiainak ellentételét. Ezt az igényt, persze, ma még nem szabad kizárólag a vállalatok címére megfogalmazni. A KGST mechanizmusában az ilyen jellegű egyezmények többségét felsőbb szinten — államközi, minisztériumok közötti tárgyalások eredményeként — kötik. Az akciók sikere, a kölcsönösen előnyös kapcsolatok két- és többoldalú kiegyensúlyozottsága tehát az irányítószervek munkáján is múlik.

Lipavetz Iván

Tanácskoztak a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének vezetői

Hétfőn reggel Mándics Mihály főtitkár megnyitójával megkezdődött a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége titkárságának ülése. Karagics Mihálynak, a szövetség vezetőjének tagja hangsúlyozta, hogy a nemzetiségi anyanyelvoktatás hazánk egységes oktatási rendszerének keretében valósul meg. A nemzetiségi óvodáknak kiemelt feladata, hogy nyelvi alapot adjanak a gyerekeknek, és ily módon készítsék elő az általános iskolai nyelvtanulást. A magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének javaslatára a kecskeméti óvónőképző intézetben nemzetiségi levelező tagozatot indítottak be az elmúlt tanévben.

A pécsi szakközépiskola horvát-szerb nyelvű óvónő képzését vállalta.

1978-ban a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége az Oktatási Minisztériummal közösen megrendezi a délszláv pedagógusok országos tanácskozását, amelyen az anyanyelvoktatás helyzetének és a pedagógustovábbképzésnek a problémái újra napirendre kerülnek.

Második napirendként Dékány Márk, a szövetség tagja értékelte a délszlávok köznevelési kérdések képzésének eddigi eredményeit és gondjait. Megállapította, hogy még intenzívebben kell a nemzetiségi területeken fejleszteni az anyanyelvi kultúrát. (MTI)

Finn küldöttség látogatásai

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására szeptember 4-11. között hazánkban tartózkodott a Finn Szocialista Demokrata Párt tanulmányi küldöttsége, P. Väinänennel, a nemzetközi kapcsolatok osztálya vezetőjével az élen.

A küldöttséget fogadta Óvári Miklós, a Politikai Bizottság tagja, a KB titkára, Dr. Jakab Sándor, a Központi Bizottság tagja és dr. Berecz János, a KB osztályvezetői megbeszéléseket folytattak a finn küldöttséggel, amely a látogatás során megismerkedett az MSZMP különböző szintű szervezeteinek tevékenységével Budapesten és Heves megyében.

A finn delegáció vasárnap elutazott Budapestről. (MTI)